

Helyi tanterv

Osztályfőnöki

5-6. évfolyam

Készítette:Hegedűs Borbála

2020

A fejlesztési területek – nevelési célok a teljes iskolai nevelési-oktatási folyamat közös értékeit jelenítik meg, így áthatják e pedagógiai folyamatok egészét. E területek – összhangban a kulcskompetenciákban megjelenő ismeretekkel, képességekkel, attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

Az erkölcsi nevelés

Célja:

- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása.
- Felkészíteni az életben elkerülhetetlen értékkonfliktusokra.
- A kötelességtudat, a mértéktartás, az együttérzés, segítőkészség és a tisztelet fejlesztése
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig.
-

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- Nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismerése.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez való tartozás, a hazaszeretet és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért a tanulók, magyarságtudatukat megőrizve, ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.
- Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A cselekvő állampolgári magatartás, a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság elvének elfogadása.
- A közügyekben való részvétel.
- A kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztése.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

- Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.

- Hozzá kell segíteni, hogy képessé válják érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

- A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. A családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.
- A családi életre való felkészítés nyújtson segítséget a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, valamint a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében.
- Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

- A tanulók felkészítése arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására.
- Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, gondozására, társas viselkedésük szabályozására, a társas konfliktusok kezelésére.
- Az iskola feladata az is, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében.
- A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A beteg, sérült, fogyatékkal élő emberek iránti együttérző és segítő magatartás kialakítása.
- Szociális érzékenységet, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás kialakítása.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- Az életformák gazdag változatosságának megismerése a természetben és a kultúrában.
- Az erőforrások tudatos, takarékos és felelősségteljes használatának megismerése, megújulási képességükre tekintettel.

- Környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás kialakítása.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlásának elsajátítása.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

- Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról.
- Ehhez fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- Hasznosítható ismeretek nyújtása a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.
- Cél, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világában és a fogyasztás területén.
- Lássák világosan rövid és hosszú távú céljait, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét.
- A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

- Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; a tanulók csoportban miként működhetnek együtt; hogyan rögzíthetők hívhatók elő pontosan, szó szerint a szövegek, meghatározások, képletek stb.

- Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

5. évfolyam

Témakör	óraszám
Változás – szabály- rendszer – értékelés - szervezés	11
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, családban?	6
Kommunikáció - médiatudatosság	4
Tanuljuk a tanulást!	5
Egészséges életmód, környezettudatosság	3
Mi a pályánk?	3
Gazdasági életre nevelés	2
Projekt óra	2
összes óraszám	36

Tematikai egység: témakör	Változás – szabály – rendszer – értékelés - szervezés	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Az iskola szabályrendszerének ismerete. Iskolai ünnepek, hagyományok ismerete. Társakkal való együttműködés: Hogyan dolgozzunk páros munkában és csoportmunkában?	
A tematikai egység nevelési céljai	Az értékelés, önértékelés fejlesztése. A szabálykövetés fontosságának felismertetése. A hagyományok tisztelete és továbbvitele igényének kialakítása. Az osztály, mint közösség kommunikációs és együttműködési képességének fejlesztése.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>Év eleji és évközi adminisztrációs feladatok (tankönyv-, taneszköz-problémák)</p> <p>Alsó felső tagozat átmenetének kezelése</p> <p>A tanórák optimális tanulási környezetének kialakítása. Az egyes tantárgyak sajátos jellegének, egymástól eltérő tanulási módjainak elemzése.</p> <p>Napirend fontossága, annak kialakítása.</p> <p>Az egyes osztályban szükséges felelősök megválasztása.</p> <p>Együttműködési képesség fejlesztése. Az osztálydemokrácia alapjainak megteremtése. Azaz a cselekvő állampolgári magatartás alakítása, a közügyekben való részvétel. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának támogatása</p> <p>Közösségalkotás, formálás. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.</p> <p>Iskola bemutatása, szabályai</p>	

	<p>Házirend</p> <p>Tűzrendészet, balesetvédelem, vagyonvédelem</p> <p>A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatának elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, társadalmi beilleszkedésük elősegítése</p> <p>Hagyományok</p> <p>Szakkörök, diákélet, iskolaélet</p> <p>A tanulók ismerjék meg az iskola hagyományait!</p> <p>Értékelés – Önértékelés A félévi és év végi munka önértékelése. Közösségi munka értékelése. Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Magyar nyelv: szóbeli kommunikáció fejlesztése</p> <p>Erkölcstan: szabálykövetés, szabálytudat, törvény, előírás</p> <p>Hon és népismeret: a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.</p>
Javasolt tevékenységek	<p>Esetelemzés, szituációs játék, közös alkotó munka, fogalmazás írása, önismereti játékok</p>

Tematikai egység:	Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A család fogalma. Különböző közösségek felismerése, megnevezése	
A tematikai egység nevelési céljai	A közösség fogalmának értelmezése. A család, mint közösség. Az osztály, mint közösség. A barátság fogalmának értelmezése	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>A rend és a káosz különbözősége. A drámajátékok</p> <p>Ki vagyok én? Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését. Az önismeret fejlesztése.</p> <p>Helyem a közösségben</p> <p>Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra. Mozgásos önkifejezés</p> <p>A családnak jelentősége a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Harmonikus családi minták közvetítése.</p> <p>Az osztályközösség: Mi a közösség célja? Kik a közösség tagjai? Milyen normák érvényesek ebben a közösségben?</p>	

	<p>A felnőttek és gyerekek kapcsolat: a „közös nyelv” kialakítása. A felnőttek tisztelete. Példamutató felnőttek szerepe a tanulók erkölcsi nevelésében, fejlődésében.</p> <p>Társismeret: Milyennek látok másokat? Mások hogyan látnak engem? A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása. Az együttélés szabályrendszere.</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Irodalom A mesék pozitív és negatív szereplői</p> <p>Dramapedagógia Kommunikációs kapcsolatteremtés, szituációk, helyzetgyakorlatok Magyar nyelv: A testbeszéd értelmezése</p> <p>Irodalom: Irodalmi alkotások a felnőtt-gyerekek kapcsolat bemutatására</p> <p>Erkölcstan: a másság elfogadása</p>
Javasolt tevékenységek	<p>drámajáték, önismereti játékok/ tesztek, szociometriai mérés, esetelemzés</p>

Tematikai egység:	Kommunikáció – médiatudatosság	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	<p>Kit tegezünk? Kit magázunk? Megvárjuk, amíg a másik befejezi mondandóját.</p>	
A tematikai egység nevelési céljai	<p>Az elemi kommunikációs szabályok megismertetése.</p>	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>Kommunikáció tényezői: a verbális és nem verbális kommunikáció eszközei: Hogyan kommunikálunk?</p> <p>Szituációs játékok: kommunikációs játékok</p> <p>Alapismeretek a kommunikáció tényezőiről: feladó, címzett, üzenet, kód, csatorna.</p> <p>A kommunikáció tanult tényezőinek felismerése játékos formában. Siketek jelbeszéde.</p> <p>A verbális és nem verbális kommunikáció eszközeinek és kódjainak, a különböző információ-hordozók üzeneteinek megértése és feldolgozása.</p> <p>A beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás megismerése, egyénre szabott alkalmazása: tegeződés, magázódás, tetszikelés</p> <p>Mindennapi kommunikációs helyzeteink: Hogyan ismerkedünk? Szituációs játékok: kommunikációs játékok Bemutatkozás, bemutatás, beszélgetés, szándéknyilvánítás, köszönés, megszólítás tudakozódás stb. páros és csoportmunkában. Új osztálytárs, új tanár, új szomszéd kerül kapcsolatba velünk.</p>	

Kapcsolódási pontok	Magyar nyelv: Aktív részvétel a különféle kommunikációs helyzetekben Magyar nyelv, Irodalom: Különböző típusú szövegek értelmezése Drámapedagógia Erkölcstan: viselkedési normák, pl.: köszönés, megszólítás, bemutatkozás, bemutatás
Javasolt tevékenységek	situációs játékok, drámajáték, esetelemzés, szövegértés

Tematikai egység:	Tanuljuk a tanulást	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Szövegértelmezés kérdéseken keresztül. Olvasott szöveg tartalmának néhány mondatos összegzése. Páros munka és csoportmunka szabályai	
A tematikai egység nevelési céljai	A tanulók tanulási kultúrájának fejlesztése. A tanulási módszerek megismertetése, fejlesztése, bővítése. Szövegértő és szövegalkotó képesség fejlesztése. Különböző munkaformákban történő tanuláson keresztül az együttműködés képességének fejlesztése	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Hogyan tanuljak? A tanulók személyiségéhez leginkább igazodó tanulási módszerek megtanítása. Szövegfeldolgozás algoritmusainak elsajátítása. Szövegértés írásban és szóban A szövegértő képesség fejlesztése különböző szövegtípusokon keresztül. Az előzetes ismeretek és tapasztalatok mozgósításának módszerei. Egyénre szabott tanulási módszerek. Csoport- vagy páros munkában az együttműködés szabályainak elsajátítása. Kérdéskultúra és kérdésértelmezés Ösztönző, megtámogató problémaszító, -megoldást elősegítő hozzáállás, gondolkodtató kérdéskultúra kialakítása. A kérdésértelmezés, mint szövegértési problematika fejlesztése. Jegyzetelési technikák tartalmi kivonat készítése folyószöveggel, fogalmi háló készítése, gondolati térkép készítése, kulcsszavak kiemelése, cédulázás Vázlatkészítés címszavas vázlat, mondatokból álló vázlat, fogalmi vázlat A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése. Az információforrások kritikus használatának megtanítása A tanulók a mediatisált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét.	

	Az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás kialakítása révén készítsük fel őket a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására.
Kapcsolódási pontok	Magyar nyelv, Irodalom: A szövegértő képesség fejlesztése különböző típusú szövegeken Erkölcstan: Mások véleményének tiszteletben tartása Informatika: Online szótárok használata
Javasolt tevékenység	Konkrét tanulástechnikai módszerek kipróbálása, elsajátítása, tapasztalatcsere, interneten fellelhető segítség megismertetése

Tematikai egység:	Egészséges életmód, környezettudatosság	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Helyes napirend. Öltözködési az időjárásnak megfelelően. Mely ételek egészségesek és melyek nem? A mozgás fontossága	
A tematikai egység nevelési céljai	A tanulók felkészítése az egészségük megőrzésére: öltözködés, mozgás, étrend, napirend, alvásigény. A közlekedésben való biztonságos részvételre való felkészítés. A serdülőkorral együtt járó változások higiénias kezelésére való felkészítés.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Az egészséges életmód elveinek elsajátítása. Készítse fel a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében Egészséges életrend. A tanulóknál a helyes táplálkozás, a mozgás, a stresszkezelés módszereinek alkalmazása igényének kialakítása Kapjanak a tanulók mintákat a társas konfliktusok kezeléséhez Játék, sport, testedzés, tánc, étkezés Felkészülés a serdülőkori változásokra. Hormonok változása, nemi sajátosságok, problémák kezelése (pattanások, menstruáció, zsíros haj stb.)	
Kapcsolódási pontok	Természetismeret: az emberi szervezet működése Természetismeret: menstruáció, magömlés	
Javasolt tevékenységek	Esetelemzés, szituációs játék, védőnő előadása	

Tematikai egység:	Mi a pályánk?	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Melyik tantárgyból vagyok jó? Mit szeretek tanulni leginkább? Milyen sportágban vagyok ügyes? Milyen a kezűgyességem?	
A tematikai egység nevelési céljai	A tanulók ismerjék fel, hogy bizonyos tulajdonságaik, akár belső, akár külső alkalmassá vagy alkalmatlanná teszik őket egyes szakmák elsajátítására. A személyiségük, az érdeklődésük legyen befolyásoló tényező a szakmaválasztásban	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>Érdeklődési kör</p> <p>Mely területek, milyen tantárgyak, milyen iskolán kívüli tevékenységek motiválják a tanulókat?</p> <p>Kapcsolódási pontok keresése az egyes szakmák és az érdeklődési körök között.</p> <p>Énkép, önismeret A magunkról alkotott kép alapján elindulva kapcsolódások keresése az egyes személyiségtulajdonságok és szakmák között</p> <p>Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezet erőfeszítések megtételére.</p> <p>Szakmaismeret</p> <p>Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról.</p>	
Kapcsolódási pontok	technika, vizuális kultúra, ének-zene, informatika	
Javasolt tevékenységek	pályaorientációs tesztek, egyéni beszámolók szabadidős tevékenységekről	

Tematikai egység:	Gazdasági életre nevelés	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	A pénz fogalma, mint fizetőeszköz. Mennyi pénzből lehet mindennapi élelmiszereket vásárolni? Milyen havi kiadásai vannak egy családnak?	
A tematikai egység nevelési céljai	Ismerje a pénz fogalmát, legyen tisztában a pénz értékével, hogy mennyi pénzért mi vásárolható meg. Tudjon kalkulálni zsebpénz mértékű összegekkel.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>A háztartások életét meghatározó gazdasági pénzügyi intézményekről való ismeretek bővítése.</p> <p>A saját felelősség felismerése az értékteremtő munkában.</p>	

	<p>Tudjanak a tanulók ésszerűen gazdálkodni a pénz világában, kiindulási pontként a zsebpénzükkel.</p> <p>Szerezzenek ismereteket az ésszerű fogyasztással és az ehhez kapcsolódó takarékosággal kapcsolatban.</p> <p>Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Technika és életvitel háztartástan</p> <p>Matematika: a pénz vásárlói értéke</p>
Javasolt tevékenységek	gyűjtőmunka, beszélgetés, saját tapasztalat megosztása

6. évfolyam

Témakör	Óraszám
Változás – szabály – értékelés – rendszer – szervezés	8
Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	4
Kommunikáció – médiatudatosság	7
Tanuljuk a tanulást	6
Egészséges életmód, környezettudatosság	3
Mi a pályánk?	3
Gazdasági életre nevelés	3
Projekt óra	2
összes óraszám	36

Tematikai egység: témakör	Változás – szabály – rendszer – értékelés - szervezés	Órakeret 11 óra
Előzetes tudás	Értékelés, önértékelés, szabálykövetés, felelősségtudat	
A tematikai egység nevelési céljai	Az értékelés, önértékelés fejlesztése. A szabálykövetés fontosságának felismertetése. Az osztály, mint közösség kommunikációs és együttműködési képességének fejlesztése.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>Év eleji és évközi adminisztrációs feladatok (tankönyv-, taneszköz-problémák)</p> <p>Megbízások az osztályban feladattudat, önkontroll, önértékelés, mások értékelése.</p> <p>Az egyes osztályban szükséges felelősök újraválasztása. Osztálykirándulás tervezése, szervezéssel kapcsolatosunkák felosztása</p>	

	<p>Osztálykirándulás – élménykommunikáció</p> <p>Nyári élmények, kommunikációs gyakorlat, helyzetgyakorlat</p> <p>Közösségalakítás, formálás. Új ismeretek szerzése a társakról, egymásról való tudás, ismeret bővítése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.</p> <p>A nyári szünidő tervezése.</p> <p>Közösségalakítás, formálás. Egymás megismerése élményeken keresztül: pl. nyári élmények, szünidők tervezése.</p> <p>Társadalmi normák, az együttélés szabályai családban, iskolában, baráti közösségben</p> <p>Együtműködési képesség fejlesztése. Az osztálydemokrácia alapjainak szélesítése. Azaz a cselekvő állampolgári magatartás alakítása, a közügyekben való részvétel. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának támogatása</p> <p>Értékelés – Önértékelés</p> <p>Mit vártam magamtól? Helyes volt-e az elvárásom? A félévi és év végi munka önértékelése. Közösségi munka értékelése.</p> <p>Az elsajátított tudást és készségeket tudja énképébe beépíteni. A tanítás-tanulás egész folyamatában tudjon aktívan részt venni, tudja alakítani fejlődését, sorsát és életpályáját.</p>
Kapcsolódási pontok	<i>Magyar nyelv:</i> szóbeli kommunikáció fejlesztése
Javasolt tevékenységek	Esetelemzés, szituációs játék, közös alkotó munka, fogalmazás írása, önismereti játékok

Tematikai egység:	Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?	Órakeret 6 óra
Előzetes tudás	A közösség fogalmának értelmezése.	
A tematikai egység nevelési céljai	A család, mint közösség. Az osztály, mint közösség. A barátság fogalmának értelmezése	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>Milyen teljesítményt várok önmagamtól a hatodik osztályban?</p> <p>Célkitűzés, önmegvalósítás</p> <p>Jellemzés – Önjellemzés</p> <p>Társismeret: Milyenek látok másokat? Mások hogyan látnak engem? A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása.</p> <p>Az együttélés szabályrendszere.</p> <p>Ki vagyok én, hol a helyem a közösségben, a családban?</p> <p>Elő kell segíteni a tanuló kedvező adottságainak, szellemi és gyakorlati készségeinek kifejezésre jutását és kiművelését.</p>	

	<p>Az önismeret fejlesztése.</p> <p>Hozzá kell segíteni a tanulót, hogy képessé váljék érzelmei hiteles kifejezésére, empátiára és kölcsönös elfogadásra.</p> <p>Mozgásos önkifejezés</p> <p>A családnak jelentősége a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének, testi és lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Harmonikus családi minták közvetítése.</p> <p>Az osztályközösség: Mi a közösség célja? Kik a közösség tagjai? Milyen normák érvényesek ebben a közösségben?</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Irodalom:</p> <p>A mesék pozitív és negatív szereplői</p> <p>Drámapedagógia Kommunikációs kapcsolatteremtés, szituációk, helyzetgyakorlatok Magyar nyelv:</p> <p>A testbeszéd értelmezése</p> <p>Irodalom:</p> <p>Irodalmi alkotások a felnőtt-gyerek kapcsolat bemutatására</p> <p>Erkölcsstan: a másság elfogadása</p>
Javasolt tevékenységek	<p>drámajáték, önismereti játékok/ tesztek, szociometriai mérés, esetelemzés</p>

Tematikai egység:	Kommunikáció – médiatudatosság	Órakeret 4 óra
Előzetes tudás	Kommunikációs zavarok ismeret, feloldása	
A tematikai egység nevelési céljai	Az elemi kommunikációs szabályok megismertetése.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>A kommunikációs zavarok</p> <p>Értelek, nem értelek, félreértelek! Szituációs játékok: kommunikációs zavarok bemutatására. A kommunikációs képesség fejlesztése.</p> <p>Médiatudatosságra nevelés</p> <p>Neked tetszett? Kritikus megnyilvánulások könyvvel, filmmel kapcsolatosan</p> <p>Hírek a tv-ből, rádióból</p> <p>Tegyük lehetővé a tanulók számára, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosságnak felelős résztvevői legyenek; értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Készítsük fel a tanulókat az értelmező, kritikai és tevékenybeállítódás révén a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására.</p>	

	<p>Ismertessük meg a tanulókat a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.</p> <p>Amikor nem unatkozom... A szabadidő hasznos eltöltése: hobbi, szakkör, sportkör stb.</p> <p>Készítsük fel a tanulókat az önállóságra, önálló döntésekre, amelyek a testi és lelki egészségüket is szolgálják, például a szabadidő hasznos eltöltésén keresztül.</p> <p>Szövegalkotás. Párbeszéd – Leírás – Vita Szituációs játékok</p> <p>A beszédhelyzetnek megfelelő, kulturált nyelvi magatartás fejlesztése.</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Magyar nyelv: Aktív részvétel a különféle kommunikációs helyzetekben</p> <p>Magyar nyelv, Irodalom: Különböző típusú szövegek értelmezése</p> <p>Természetismeret a sport szerepe az egészségmegővésben</p> <p>Drámapedagógia Erkölcstan: viselkedési normák, pl.: köszönés, megszólítás, bemutatkozás, bemutatás</p>
Javasolt tevékenységek	szituációs játékok, drámajáték, esetelemzés, szövegértés

Tematikai egység:	Tanuljuk a tanulást	Órakeret 5 óra
Előzetes tudás	Különböző tanulási módszerek ismerete.	
A tematikai egység nevelési céljai	Szövegalkotó képesség. Együttműködési képesség páros vagy csoportmunkában.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>Szövegértés írásban – Szövegértés szóban</p> <p>Irodalmi szövegekben a meghökkentő cím és szöveg meghökkentése A szövegkohézió, a szövegegységek ismerete.</p> <p>Szövegfeldolgozás algoritmusainak gyakorlása.</p> <p>Humor az irodalomban</p> <p>A szöveg alapértelmezésén túl a másodlagos jelentésének felismerése. A szövegértő képesség fejlesztése különböző szövegtípusokon keresztül.</p> <p>Jegyzetelési technikák – Filmkritika</p> <p>Tartalmi kivonat készítése folyószöveggel, fogalmi háló készítése, gondolati térkép készítése, kulcsszavak kiemelése, cédulázás.</p>	

	<p>Az alkalmazott szövegen keresztül médiatudatos magatartás alakítása.</p> <p>Az információforrások kritikus használatának gyakorlása.</p> <p>Kérdéskultúra, kérdésértelmezés</p> <p>Ösztönző, támogató problémaszító, -megoldást elősegítő hozzáállás, gondolkodtató kérdéskultúra kialakítása.</p> <p>A kérdésértelmezés, mint szövegértési problematika fejlesztése.</p>
Kapcsolódási pontok	<p>Magyar nyelv, Irodalom:</p> <p>A szövegértő képesség fejlesztése különböző típusú szövegeken</p>
Javasolt tevékenység	<p>Konkrét tanulástechnikai módszerek kipróbálása, elsajátítása, tapasztalatcsere, interneten fellelhető segítség megismertetése</p>

Tematikai egység:	Egészséges életmód, környezettudatosság	Órakeret 3 óra
Előzetes tudás	Ember és környezetének kapcsolata.	
A tematikai egység nevelési céljai	Környezettudatos magatartás alakítása. A szelektív hulladékgyűjtés fontossága. A környezet ismerete és szeretete. A fenntarthatóság fogalmának ismerete.	
Fejlesztési feladatok és ismeretek	<p>A környezettudatos magatartás</p> <p>Hívjuk fel a tanulók figyelmét az életformák gazdag változatosságára a természetben és a kultúrában. Tudatosítsuk, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használják. Ismeretterjesztő szöveg a szelektív hulladékgyűjtésről</p> <p>Cél, hogy a természet szeretetén és a környezet ismeretén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára.</p> <p>Törekedni kell arra, hogy a tanulók ismerjék meg azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük természeti és társadalmi értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.</p>	
Kapcsolódási pontok	<p>Természetismeret:</p> <p>az emberi szervezet működése</p> <p>Természetismeret: Környezetvédelem, tájvédelem</p>	
Javasolt tevékenységek	Esetelemzés, szituációs játék, védőnő előadása	

Tematikai egység:	Mi a pályánk?	Órakeret 3 óra
--------------------------	----------------------	---------------------------------

Előzetes tudás	Tantárgyak követelményeinek és tartalmának ismerete. Saját képességek felmérése. Szakmákhoz kapcsolódó ismeretek.
A tematikai egység nevelési céljai	A tanulók ismerjék fel, hogy bizonyos tulajdonságaik, akár belső, akár külső alkalmassá vagy alkalmatlanná teszik őket egyes szakmák elsajátítására. A személyiségük, az érdeklődésük legyen befolyásoló tényező a szakmaválasztásban.
Fejlesztési feladatok és ismeretek	Érdeklődési kör Mely területek, milyen tantárgyak, milyen iskolán kívüli tevékenységek motiválják a tanulókat? Melyik a kedvenc tantárgyam? Kommunikáció – Érvelés. Tudják a tanulók érvekkel alátámasztani, hogy miért az a tantárgy a kedvencük. Miben vagyok jó? Hol kell fejlődnöm? Önismereti tréning. Egy szakma bemutatása Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Énkép, önismeret A magunkról alkotott kép alapján elindulva kapcsolódások keresése az egyes személyiségtulajdonságok és szakmák között Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek révén a tanulók kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, és képessé válnak hivatásuk megtalálására, foglalkozásuk és pályájuk kiválasztására és a hozzájuk vezető erőfeszítések megtételére.
Kapcsolódási pontok	technika, vizuális kultúra, informatika, ének-zene
Javasolt tevékenységek	pályaorientációs tesztek, egyéni beszámolók szabadidős tevékenységekről

Tematikai egység:	Gazdasági életre nevelés	Órakeret 2 óra
Előzetes tudás	Különböző hivatalok ismerete. Mit, hol ügyintézőnk? Milyen tevékenységeket, feladatokat lát el a postahivatal? Az internet világában hogyan kommunikálhatunk?	
A tematikai egység nevelési céljai	Ismerje a pénz fogalmát, legyen tisztában a pénz értékével, hogy mennyi pénzért mi vásárolható meg. Tudjon kalkulálni zsebpénz mértékű összegekkel. Ismerje a család háztartási kiadásait, hogy milyen közüzemi számlákat kell fizetni. Ismerje a takarékoság fogalmát, tudjon megfogalmazni olyan lehetőségeket, amivel spórolhat/tunk.	

<p>Fejlesztési feladatok és ismeretek</p>	<p>Családi kiadások a postán. Ismerjék meg a tanulók és tudják önállóan is használni a posta szolgáltatásait. Tudják, hogy a szolgáltatások is pénzbe kerülnek. Tudjanak a hivatali környezetben megfelelő magatartásmintákat alkalmazni. Saját ügyek intézése: diákigazolvány, szakköri jelentkezés stb. Vállaljanak a tanulók felelősséget, alakítsuk ki bennük az önálló cselekvés igényét. A tanulók tevékeny részvételére építő ügyintézés hatékonyan támogatja a megbízhatóság kialakítását. Az internet világa, avagy idő és költséghatékony kommunikációs formák: SMS, e-mail, chat Ismerjék meg a tanulók az internet nyújtotta kommunikációs lehetőségek előnyeit és hátrányait.</p>
<p>Kapcsolódási pontok</p>	<p>Informatika: e-mail, chat</p>
<p>Javasolt tevékenységek</p>	<p>gyűjtőmunka, beszélgetés, saját tapasztalat megosztása</p>